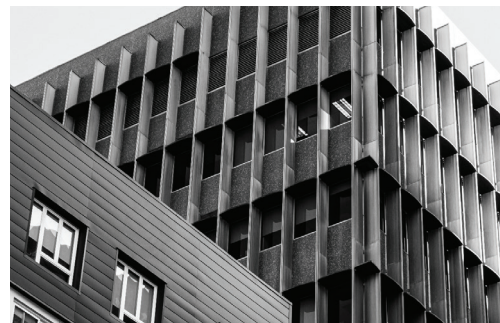

Przewodnik po
Bezpiecznym
Zatrudnieniu

Handel ludźmi

HANDEL LUDŹMI

Według Organizacji Narodów Zjednoczonych handel ludźmi to współczesne niewolnictwo. Jest to rekrutacja, transport, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie ludzi z zastosowaniem gróźb lub użyciem siły lub oszustwa, w celu wykorzystania ich dla zysku. Mężczyźni, kobiety i dzieci w każdym wieku i ze wszystkich środowisk mogą stać się ofiarami tej zbrodni, która ma miejsce w każdym regionie świata. Handlarze często stosują przemoc lub nieuczciwe agencje zatrudnienia i fałszywe obietnice edukacji i możliwości zatrudnienia, aby oszukać i zniewolić swoje ofiary. Szacuje się, że handel ludźmi generuje około 150,2 miliardów USD rocznie.¹

CZYM JEST HANDEL LUDŹMI W CELU WYKORZYSTANIA SEKSUALNEGO?

Komercyjny akt seksualny wywołany siłą, oszustwem lub przymusem.

CO TO JEST PRACA PRZYMUSOWA?

Praca przymusowa to rekrutacja, transport, dostarczanie lub pozyskiwanie osób do pracy lub usług przy użyciu siły, oszustwa lub przymusu w celu przymusowej służby, niewoli za długi lub niewolnictwa.

GDZIE HANDEL LUDŹMI ODBYWA SIĘ CZĘSTO?

Najważniejsze branże, które są obarczone wysokim ryzykiem wykorzystania, obejmują technologie, odzież, rybołówstwo, fabryki kakao, trzciny cukrowej², budownictwo, rolnictwo, opiekę zdrowotną, hotelarstwo, sprzątanie i obsługę obiektów, transport i magazynowanie³.

KTO MOŻE STAĆ SIĘ OFIARĄ PRACY PRZYMUSOWEJ?

Chociaż każdy może stać się ofiarą handlu ludźmi we wszystkich jego formach, istnieją pewne grupy osób, które są bardziej podatne na handel i wyzysk ze względu na swoją sytuację lub pozycję w społeczeństwie, w tym:

- Migranci, migranci o nieuregulowanym statusie, populacje bezpaństwowców i uchodźcy
- Grupy marginalizowane
- Osoby z niepełnosprawnością fizyczną lub intelektualną
- Osoby borykające się z niestabilnością zatrudnienia, niepewnością finansową i zadłużeniem
- Dzieci

¹International Labor Organization, *Profits and Poverty: The Economics of Forced Labour* (Geneva, 2014) https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/publication/wcms_575479.pdf

²Global Slavery Index. (2020). Global Slavery Index Highlights. Retrieved from <https://www.globallslaveryindex.org/2019/findings/highlights/>

³U.S. Department of State. (2015). *Trafficking in Persons Report July 2015*. Retrieved from <https://2009-2017.state.gov/documents/organization/245365.pdf>

Rozpoznawaj Oznaki

JAKIE OZNAKI MOGĄ WSKAZYWAĆ, ŻE KTOŚ JEST OFIARĄ HANDLU LUDŹMI?

► KONTROLOWANE ZACHOWANIE

- Towarzystwo osoby kontrolującej
- Brak możliwości mówienia we własnym imieniu
- Działanie wyłącznie na polecenie innej osoby
- Transport do lub z pracy
- Mieszkanie i praca w tym samym miejscu
- Rozmowy z rodziną i przyjaciółmi kontrolowane, ograniczone i/lub zakazane
- Osoba jest przestraszona, niespokojna, przygnębiona, nadmiernie uległa i może unikać kontaktu wzrokowego
- Ograniczony dostęp do środków finansowych lub finanse kontrolowane przez kogoś innego

► WYZYSKUJĄCE WARUNKI PRACY

- Brak możliwości zatrzymania swoich zarobków
- Pracodawca zabrał dokumenty tożsamości, dokumenty prawne i/lub dokumenty podróży
- Stara się spłacić dług pracą
- Pracuje nadmiernie długie godziny bez przerw
- Nie może swobodnie opuścić swojego środowiska pracy (prawdopodobnie mieszkając na miejscu)
- Niebezpieczne, nielegalne lub ryzykowne warunki pracy
- Ograniczony lub brak dostępu do opieki medycznej (szczególnie po wypadku)
- Warunki pracy lub obowiązki różnią się od pierwotnie uzgodnionych
- Groźba wyrządzeniem krzywdy lub poddaniem fizycznemu znęcaniu się
- Praca pod ścisłym nadzorem

► NIEZNAJOMOŚĆ LOKALNEGO JĘZYKA

- Niedawny przyjazd do kraju
- Brak umiejętności mówienia lub czytania w języku kraju (może to mieć wpływ na podpisywanie dokumentów/ umów i dostęp do pomocy)

▶ OZNAKI PRZEMOCY I TRAUMY

- Ma siniaki, blizny i inne oznaki przemocy fizycznej i tortur (ofiary są często bite w miejscach, które nie niszczą ich wyglądu, np. w dolnej części pleców)
- Odmowa jedzenia, wody, snu i/lub opieki medycznej
- Złe lub niespełniające norm warunki życia
- Mieszkanie w tym samym miejscu co praca
- Słaba higiena osobista lub czystość odzieży (z powodu ograniczonego dostępu do podstawowych środków czystości, takich jak prysznice lub pralki)
- Osoba wykazuje niepokój, wydaje się odległy, ma trudności z koncentracją, jest zmęczony

▶ BRAK OFICJALNEJ IDENTYFIKACJI

- Nie posiada paszportu, dowodu osobistego ani dokumentów prawnych

▶ NADUŻYWANIE SUBSTANCJI

- Wykazuje oznaki zażywania narkotyków/alkoholu lub uzależnienia (ofiary mogą być zmuszane do zażywania narkotyków przez swoich handlarzy lub decydują się nadużywać substancje, aby poradzić sobie ze swoją sytuacją)

▶ BRAK ZAUFANIA

- Brak zaufania i podejrzliwość (ofiary mogą zachowywać się tak, jakby nie ufały żadnej osobie, która oferuje im pomoc lub próbuje z nimi rozmawiać)

▶ NIEWIELE RZECZY WŁASNYCH LUB NIE MA ICH WCAŁE

- Niewiele rzeczy osobistych lub nie ma ich wcale
- Nie posiada odpowiedniej odzieży na dany sezon

**Ta lista sygnałów ostrzegawczych nie jest wyczerpująca i nie służy do profilowania potencjalnych ofiar. Jeśli zauważysz coś niepokojącego, możesz zadać więcej pytań lub złożyć zgłoszenie na infolinię do spraw handlu ludźmi w swoim kraju. Zalecamy zapoznanie się z innymi zasobami i informacjami w tym przewodniku.*

Wskazówki dotyczące bezpieczeństwa pracy za granicą

JAKIE SĄ SYGNAŁY OSTRZEGAWCZE, KTÓRE MOGĄ WSKAZYWAĆ NA FAŁSZYWĄ OFERTĘ PRACY?

- Zaproponowano Ci pracę bez jasnego wyjaśnienia warunków Twojej pracy
- Twoje dokumenty tożsamości zostają odebrane
- Twoja podróż, zakwaterowanie i dokumenty podrózne są opłacone
- Otrzymujesz pracę od nieznanego
- Jesteś zmuszony do spania i pracy w tym samym miejscu
- Jesteś zmuszony do wykonywania pracy, na którą się nie zgodziłeś
- Nie możesz rozmawiać z rodziną lub przyjaciółmi
- Jesteś traktowany agresywnie, fizycznie lub werbalnie
- Nie wolno robić przerw w pracy
- Nie wolno się swobodnie poruszać ani opuszczać miejsca pracy
- Nie otrzymujesz odpowiedniego wynagrodzenia za wykonaną pracę
- Jesteś proszony o popełnienie przestępstwa lub sprzedaż narkotyków wbrew swojej woli
- Zostaniesz przeniesiony do miejsca pracy w innym miejscu niż miejsce, w którym zgodziłeś się pracować

JAKIE SĄ WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS POSZUKIWANIA PRACY ZA GRANICĄ?

- 01 Poznaj minimalną stawkę w danym kraju:** Nie daj się zwieść obietnicom nierealistycznie wysokiej pensji, jeśli ubiegasz się o tymczasowe i/lub stanowisko nie wymagające wysokich kwalifikacji w kraju lub za granicą. Jeśli otrzymasz ofertę, która brzmi „zbyt pięknie, aby była prawdziwa”, prawdopodobnie nie będzie ona prawdziwa. Sprawdź w internecie średnią pensję na stanowisku, na które aplikujesz. Jeśli obiecują ci znacznie więcej, prawdopodobnie coś jest nie tak.
- 02 Upewnij się, że istnieje umowa:** Nawet jeśli twój przyjaciel lub członek rodziny koordynował tę możliwość zatrudnienia, ważne jest, aby upewnić się, że odpowiednia pisemna umowa jest lub będzie przygotowana. Twój pracodawca za granicą i/lub agencja pośrednicząca są zobowiązani do dostarczenia Ci umowy w języku ojczystym lub w języku, którym biegle posługujesz się. Nie podpisuj umowy w języku, którego dobrze nie rozumiesz. Nawet jeśli agencja pośrednicząca dostarczyła ci dwujęzyczną umowę, radzimy to pokazać niezależnemu tłumaczowi, aby upewnić się, że jest ona przejrzysta i uczciwa. Upewnij się, że agencja pośrednictwa posiada państwową licencję i świadczy usługi pośrednictwa pracy w tych krajach oraz w zawodach określonych w zezwoleniu. Nie podpisuj umowy, która mówi, że będziesz wykonywać „inne czynności” bez ich opisu.

03 Upewnij się, że znasz szczegóły podróży i miejsce, w którym będziesz mieszkać: Przed wyjazdem powinieneś znać dokładne miejsce, adres, miasto, w którym zatrzymasz się, mieć dane kontaktowe, numery telefonu osób, z którymi będziesz przebywać, a także wszystkie numery alarmowe i adresy służb (krajowa policja, usługi medyczne, organizacje pozarządowe, które mogą ci pomóc...) Powinieneś również znać szczegóły swojej podróży, czas i miejsce docelowe, sposób podróżowania, itp. Musisz posiadać wszystkie informacje dotyczące Twojego miejsca pracy oraz miejsca zamieszkania w kraju docelowym.

04 Swoje osobiste dokumenty tożsamości trzymaj zawsze przy sobie: Będąc za granicą, nigdy nie podawaj nikomu swojego dowodu tożsamości pod żadnym pretekstem. Zrób kilka kopii dokumentów i przechowuj je w różnych miejscach. Jeśli Twój pracodawca poprosi Cię o okazanie dowodu tożsamości, możesz dać mu kopię. Pamiętaj, że posiadanie wizy pracowniczej to jedyny sposób, w jaki możesz oficjalnie pracować za granicą, nawet jeśli szukasz pracy tymczasowej. Upewnij się, że Twój potencjalny pracodawca może zatrudniać obcokrajowców.

05 Zabezpiecz się: Utrzymuj kontakt z rodziną i przyjaciółmi oraz dostarczaj im aktualne informacje kontaktowe i o swojej lokalizacji.

- Wysyłaj im aktualne zdjęcia
- Utwórz hasło lub frazę, która poinformuje Twoją rodzinę, jeśli znajdziesz się w niebezpiecznej sytuacji
- Jeśli masz wątpliwości co do swojego potencjalnego zatrudnienia, znajdź prawnika, któremu ufasz i pokaż mu umowę
- Bądź świadomy swoich praw w kraju, w którym będziesz zatrudniony
- Miej przy sobie przez cały czas niewielką ilość pieniędzy na wypadek sytuacji awaryjnej
- Naucz się przynajmniej kilku niezbędnych zwrotów w języku kraju, w którym będziesz przebywać, takich jak „proszę o pomoc” i „gdzie jest posterunek policji?”
- Zapamiętaj kilka przydatnych numerów telefonów przed wyjazdem do pracy za granicę: numer agencji zajmującej się handlem ludźmi, w której będziesz się znajdować, numery telefonów do lokalnej ambasady swojego kraju, a także numery alarmowe
- Stwórz plan bezpieczeństwa i trasę bezpieczeństwa, jeśli kiedykolwiek znajdziesz się w sytuacji przymusowej lub niewolniczej.
- Nie zakładaj, że agencja rekrutacyjna jest legalna, ponieważ jest licencjonowana w kraju, w którym ma siedzibę. Licencjonowane agencje rekrutacyjne mogą (i zdarzało się to!) angażować się lub ułatwiać handel ludźmi.

06 Raportowanie: Jeśli to lub coś podobnego kiedykolwiek ci się przydarzyło, nie wstydź się. Ten rodzaj eksploatacji jest nielegalny i nie jest twoją winą.

JEŚLI COŚ WIDZISZ, POWIEDZ COŚ

W nagłych wypadkach zadzwoń pod numer 112

Aby zgłosić podejrzenie handlu ludźmi w celach pracy przymusowej:

Zadzwoń: +48 477 256 502

Listę towarów wytwarzanych przez pracę dzieci lub pracę przymusową można znaleźć na stronie: <https://www.dol.gov/agencies/ilab/reports/child-labor/list-of-goods>

Aby uzyskać dodatkowe informacje na temat zapobiegania handlowi ludźmi, odwiedź: **A21.ORG/EDUCATION-RESOURCES**

Prawa Autorskie: ©2022 A21, organizacja non-profit. Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część materiału chronionego niniejszym prawem autorskim nie może być powielana ani wykorzystywana w jakiegokolwiek formie lub w jakikolwiek sposób, w całości lub w części, bez pisemnej zgody właściciela praw autorskich. Prośby o pozwolenie należy przysyłać pocztą elektroniczną na adres info@A21.org; temat: zgoda na prawa autorskie.

Skontaktuj się z nami pisząc do nas na adres email: info.PL@a21.org

[A21.ORG/EDUCATION](https://a21.org/education)